

భారత దేశ శాస్త్రీయ మరియు జానపద నృత్యాలు

భారతదేశ శాస్త్రీయ మరియు జానపద నృత్యాలు

భారతదేశం విభిన్న సంస్కృతులు మరియు వారసత్వంతో విభిన్నమైన దేశం. ప్రతి రాష్ట్రానికి దాని ప్రత్యేకత ఉంటుంది, అది భాష, ఆహారం, బట్టలు మొదలైనవి. భారతదేశంలో కనిపించే పురాతన కళారూపాలలో నృత్యం ఒకటి. భారతదేశంలో అనేక నృత్య రూపాలు చూడవచ్చు. ఈ నృత్య రూపాలను సజీవంగా ఉండే వ్యక్తులు ఎక్కువగా దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల గిరిజన వర్గాలకు చెందినవారు. ప్రతి నృత్యం పాటలు, సంగీత వాయిద్యాలు, దుస్తులు, అలంకరణ, వస్తువులు మరియు భంగిమల పరంగా భిన్నంగా ఉంటుంది. ఈ కథనంలో భారతదేశ శాస్త్రీయ మరియు జానపద నృత్యాలు గురించి చర్చించాము.

భారతీయ శాస్త్రీయ నృత్య రూపాలు

సంగీత నాటక అకాడమీ ప్రకారం, భారతదేశంలో ఎనిమిది నృత్య రూపాలు ఉన్నాయి మరియు భారత సాంస్కృతిక మంత్రిత్వ శాఖ ప్రకారం, చౌ నృత్యం భారతదేశంలో 9వ నృత్యం, అందువల్ల భారతదేశంలో 9 నృత్య రూపాలు ఉన్నాయి.

భరతనాట్యం

ఇది తమిళనాడు నుండి ఉద్భవించిన నృత్య రూపం. ఇది మొదట తమిళనాడులోని దేవాలయాలలో, దేవదాసీలచే ప్రదర్శించబడింది, కాబట్టి దీనిని దాసియాట్టం అని కూడా పిలుస్తారు. భరతనాట్యం 2000 సంవత్సరాల నాటి నృత్య రూపమని నమ్ముతారు మరియు ఇది భరత ముని యొక్క నాట్య శాస్త్రంలో కూడా చూడవచ్చు. భరతనాట్యంలోని మూడు ముఖ్యమైన లక్షణాలు నృత్య, నాట్య మరియు నృత్యం. ఇది పురుషులు మరియు మహిళలు ఇద్దరూ నిర్వహిస్తారు. నృత్య దుస్తులు ప్రకాశవంతమైన రంగులో ఉంటాయి, స్త్రీలు చీర మరియు పురుషులు ధోతీ ధరిస్తారు. నృత్య రూపంలో అత్యంత ముఖ్యమైన భాగం ముద్రలు లేదా హస్తాలు అని పిలువబడే సంజ్ఞలు.

కథక్

కథక్కు భరత ముని రచించిన నాట్య శాస్త్రంలో పునాది ఉంది. ఇందులో ఆవాహన, నృత్య మరియు నృత్య అనే మూడు విభాగాలు ఉన్నాయి. కథక్ను హిందూ మరియు ముస్లిం మెజారిటీ ప్రజలు పిలుస్తారు, కాబట్టి దుస్తులు నృత్య రూపాన్ని ప్రదర్శించే వ్యక్తుల సమూహంపై ఆధారపడి ఉంటాయి. కథక్ యొక్క మూలం ఉత్తర ప్రదేశ్ మరియు కథక్ అనే పదం కథ అనే

పదం నుండి ఉద్భవించింది. ఇది సంగీత నృత్య కథగా పరిగణించబడుతుంది ఎందుకంటే మొత్తం ప్రదర్శన అంతటా కళాకారులు కథలను వివరిస్తారు.

కథాకళి

కథాకళి దక్షిణ భారతదేశంలోని కేరళ రాష్ట్రం నుండి ఉద్భవించింది. ఇందులో నాట్యం సహాయంతో కథ చెప్పడం కూడా ఉంది. ఇది చేతి మరియు కంటి కదలికలు చాలా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఈ నృత్య రూపాలు సాధారణంగా దేవాలయాలలో ప్రదర్శించబడతాయి. కథాకళి యొక్క హావభావాలు పద్యాలు అని పిలువబడే శ్లోకాలతో సమానంగా ఉంటాయి. నృత్య రూపంలో చిత్రీకరించబడిన కథలు లేదా నాటకాలు రామాయణం మరియు మహాభారతం వంటి హిందూ పురాణాల నుండి ఉద్భవించాయి.

కూచిపూడి

ఇది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుండి ఉద్భవించింది. కుచెల్పురం అనే గ్రామం నుండి ఈ పేరు వచ్చింది. కూచిపూడి కృష్ణుడిని ఆరాధించడానికి ఒక నృత్య రూపంగా అభివృద్ధి చేయబడింది. భంగిమలు మరియు కదలికలు కూచిపూడిని భరతనాట్యానికి భిన్నంగా చేస్తాయి. భరతనాట్యం చెక్కిన భంగిమలు అయితే కూచిపూడిలో గుండ్రని భంగిమలు ఉన్నాయి.

మణిపురి

మణిపురి నృత్యం మణిపూర్ నుండి ఉద్భవించింది. లై హరోబా రాష్ట్ర పండుగ మరియు ఇది మణిపురి నృత్యాల యొక్క అన్ని నృత్య రూపాలకు మూలం మరియు ఆధారం. లై హరోబా అంటే దేవతల ఉల్లాసమని అర్థం. నృత్య రూపం యొక్క ప్రధాన ప్రదర్శకులను మైబాస్ మరియు మైబిస్ అని పిలుస్తారు. నృత్య రూపం యొక్క ఇతివృత్తం రాధ మరియు కృష్ణుల ప్రేమ కథ చుట్టూ తిరుగుతుంది. మణిపురి రాస్ లీలా యొక్క మూడు విభిన్న శైలులు తాల్ రసక్, దండ రసక్ మరియు మండల్ రసక్.

మోహినియాట్టం

ఇది కేరళ నుండి ఉద్భవించింది. మోహినియాట్టం అనే పేరు మోహిని అనే పదం నుండి వచ్చింది, ఇది విష్ణువు యొక్క స్త్రీ రూపం. మోహిని అనే పదానికి మోహిని నాట్యం అని అర్థం.

ఒడిస్సీ

ఇది ఒడిషా నుండి ఉద్భవించింది. ప్రస్తుత ఒడిస్సీ నృత్య రూపం యొక్క ప్రారంభ రూపం ఆర్థా మగధ. ఒడిస్సీ నృత్యం యొక్క ప్రధాన భాండాగారాన్ని మహారీస్ అని పిలుస్తారు, వారు ఆలయ నృత్యకారులు. ఒడిస్సీలో ఉపయోగించే నృత్య దుస్తులు సంప్రదాయ ప్రణాళికలతో అలంకరించబడిన పట్టు రంగు చీర.

సత్రియా

ఇది 15వ శతాబ్దంలో పరిచయం చేయబడింది మరియు అస్సాంలోని మఠాల నుండి ఉద్భవించింది. ఇది గొప్ప వైష్ణవ సాధువులు మరియు అస్సాం సంస్కర్తల ఆవిష్కరణ. పట్టాయ నృత్యం ఖచ్చితంగా హస్త ముద్రలు, పాదపద్మాలు, ఆహార్యం, సంగీతం మొదలైన సూత్రాలచే నిర్వహించబడుతుంది.

చౌ

ఇది సెమ్ క్లాసికల్ నృత్య రూపం. ప్రదర్శించబడే ప్రాంతాల ఆధారంగా చౌలో మూడు రకాలు ఉన్నాయి. చౌ పురూలియా, పశ్చిమ బెంగాల్, సెరైకెల్లా, జార్ఖండ్ మరియు ఒడిశాలోని మయూర్భంజ్ చౌలో ప్రదర్శించబడుతుంది. కళాకారులు వివిధ దేవతలను వర్ణించే భారీ ముసుగులు ధరిస్తారు.

భారతీయ జానపద నృత్యాలు

భారతదేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుండి ఉద్భవించిన ఈ నృత్యాలు వారి వారి స్థానిక సంప్రదాయాలకు అనుగుణంగా అభివృద్ధి చెందాయి. ఈ రోజు మనం చూసే ప్రతి సమాజం పరిణామం యొక్క సుదీర్ఘ చరిత్రను కలిగి ఉంది మరియు పరిణామ క్రమంలో వారు వాటిని ప్రత్యేకంగా చేసే కొన్ని లక్షణాలను అభివృద్ధి చేశారు. జానపద నృత్యాలు ఒక నిర్దిష్ట ప్రాంతంలో ప్రదర్శించబడే నిర్దిష్ట నృత్యాలు మరియు శతాబ్దాల నుండి మన గతాన్ని మరియు ప్రత్యేక మతం లేదా సమాజం యొక్క గౌరవాన్ని ప్రదర్శించే కథల సంగ్రహావలోకనం ఇస్తాయి.

రాష్ట్రం	జానపద నృత్యాలు
ఆంధ్ర ప్రదేశ్	బుర్రకథ, కూచిపూడి, వీరనాట్యం, కోలాట్టం, బుట్ట బొమ్మలు
అరుణాచల్ ప్రదేశ్	వాంచో, దిగారు మిషీ, బుయ్యా, ఈడు మిషీ, కా పిపై, పోనుంగ్

అస్సాం	బిహూ, బోర్ఖాల్, ధూలియా, అప్పర-సభ, దేవదాని, బాగురుంబ నాగ నృత్యం,ఖేల్ గోపాల్, తబల్ చోంగ్లీ, పడవ, యుమురా హోజ్జానై
బీహార్	బిదేశీయ, ఫాగువా, కజారి, పైంకి, యుమ్మీ,
ఛత్తీస్ ఘర్	సైలా డాన్స్, సో నాచా, యురిలిటి, కర్మ, పంతి
గోవా	హలో, ధన్గర్, ముస్సోల్, దశావత్ర, దుల్వాడ్
గుజరాత్	గర్బా, మాటుక్లి, దాండియా రాస్, సిద్ది ధామ
హర్యానా	జోమర్, గంగోర్, లూర్, ఖోరియా, సపేలా
హిమాచల్ ప్రదేశ్	చంబా, రస, స్వాంగ్ తెగి, నువాలా,జటారు కయాంగ్
జార్ఖండ్	సంతాలి, ముండారి, సర్దుల్, లహసువా, దమ్కాచ్
కర్ణాటక	యక్షగానం, హుత్తారి,సుగ్గి, కుణిత, కర్ణ, లంబి
కేరళ	పులికల్లి, తిర్వాతిరకాలి, కూడియాట్టం, ఒట్టం తులాల
మధ్య ప్రదేశ్	మురియ, గోర్, సైలా, అహిరియా,బంజారా
మహారాష్ట్ర	లావణి, పోవాడ, తమాషా,కోలి, బాలా డిండి
మణిపూర్	లై హరోబా, చన్గం, కర్తాల చోళం, రాస్ లీల, పంగ్ చోళం
మేఘాలయ	వంగలా, లాహూ డాన్స్, పాంట్లాంగ్ నోంగ్కైమ్, డెరోగటా, చంబిల్ మేసరా
మిజోరాం	చేరాప్, చై-లామ్, ఖుల్లాం, సోలకై, సర్లంకై
నాగాలాండ్	జెలియాంగ్,చంగై, మోడ్స్, యుద్ధ నృత్యం, సదల్ కేకై
ఒడిశా	గోటిపువా, ధప్, కర్మ నాచ్, దట్టాయ్
పంజాబ్	గిద్ద, యుమర్, భాంగ్రా,లుడ్డీ,జాగో
రాజస్థాన్	భావాయి,,అగ్ని నృత్యం,కల్పొలియా,రసియా,తేరా తళి,ఘుమర్,
సిక్కిం	తమంగ్ సెలో, మారుని, చు ఫాత్, ఖుకూరి, రేచుంగా

తమిళనాడు	తేరు కూతు, కుమ్మి,కోలాట్టం, ఒయిలట్టం, పులియట్టం
తెలంగాణ	గుసాడి, లంబాడి, దండారియా, బోనాలు
త్రిపుర	చేరాప్, హోజాగిరి, మమిత, మొసాక్ సులేమాని, గరియా
ఉత్తర ప్రదేశ్	స్వాంగ్, రాస్టీలా, నౌతాంకి, కథక్, మయూర్ నృత్య
ఉత్తర ఖండ్	రోమాలా, జోరా, చోపతి, బరద నటి, ధురంగ్
పశ్చిమ బెంగాల్	కలికాపటది, జాతర, గజాన్, ధునాచి

సెస్ట్ సిరీస్
తెలుగు & English

APPSC
గ్రూప్-2 2023
చాప్టర్ & సబ్జెక్ట్ సెస్టులు
160 పైగా సెస్టులు

తెలుగు